Seinäjoella, maanantaina

Yksityisnumeron hinta 1:—

Yksityis-yritteliäisyys-numero.

LAKEUDEN SANA

Hotelli Seurahuone Seinäjoki Suositellaan!

Numero 6

Kansanliikkeen äänenkannattaja

5. XII. 1932

TOIMITUSVALIOKUNTA: VIHTORI KOSOLA, IIVARI KOIVISTO, REINO ALA-KULJU, MARTTI KANTELE, ILMARI TALVITIE, NIILO PIRILÄ

Pappi ja politiikka

LAKEUDEN SANALLE
OPETT. K. KUJANPÄÄ

1.

Niiden ajatusten lisäksi, mitä otsikossa olevasta kysymyksestä on eräissä lehdissä tänä syksynä kirjoitettu, sallittanee tuoda esille vielä muutamia perusteita, jotka tätä asiaa ratkaistaessa itsestään astuvat esille.

Etsiessämme vastausta tämän arkaluontoisen kysymyksen selvittämiseksi on meidän etsittävä sille taustaa ennenkaikkea pyhästä raamatusta ja toiseksi Lutherista ja uskonpuhdistuksen raamattuun perustuvista aatteista.

Jo Israelin profeettain historia osoittaa, että profeettain oli Jumalan käskystä puututtava niihin synteihin, jotka kansan elämää kirouksena painoivat. Israel oli Herran valittu kansa, omaisuuskansa, jolle oli annettu toteutettavaksi suuri uskonnollis-kansallinen tehtävä ja jolle oli annettu suurin tulevaisuudenlupaus, mitä koskaan millekään kansalle, lupaus Messiaan Kristuksen syntymisestä maailman Vapahtajaksi. Tähän erikoislaatuiseen asemaan kuului, että Israelin tuli Herran kansana edustaa korkeinta ja ainoaa oikeaa uskonnollisuuden laatua, mitä usko yhteen Jumalaan Jehovaan merkitsi. Israelin tuli olla sekä sisäänpäin että ulospäin toisille kansoille todistus yhdestä Jumalasta. Israel oli siis Jumalan tuntemisen ja Hänen vanhurskautensa edustaja maan päällä. Sen asema, tehtävä ja kutsumus oli niinmuodoin ylen korkea, pyhä ja kallis ja edesvastuullinen. Tämä edustustehtävän erikoisuus ja ainutlaatuisuus edellytti Israelissa syvää kutsumustietoisuutta kansan kaikkiin jäseniin nähden, niin nuoriin ja niin vanhoihin. Siihen Jumala valmisti kansaa kahta eri tietä: toinen tie oli nuorison ja koko kansan uskonnollis-kansallinen kasvatus ja toinen kansan hoito, hallinta ja kuri. Edellistä puolta tarkoittivat jumalanpelkoon ohjaavat kasvatussäännöt, jälkimmäistä Herran valitsemat kansan johtajat profeetat, ja muut välikappaleet, sekä kansan kohtalot. Ja koko järjestelmän loppumääränä oli, että kansa kansana sen pienimmistä suurimpiin asti tunnustaisi, että Herra on todella Israelin Jumala, jonka edessä myös muiden kansain on polvensa notkistettava. Täten muodosti Israelin uskonnollis-kansallinen kasvatus yhden ehjän ja

Jatko 2 sivulle.

Ruotsi voitti

painimaaottelun 5-2

Tunnelma epäselvä

Suomen—Ruotsin painimaaottelu suoritettiin Tukholmassa lauantaina ja eilen. Eilispäivän päiväpaineista mainittakoon:

Höyhenissä Koskelan ja Lindelöfin otteiu oli hyvin vilkas ja tasainen. Kumpikin sai varotuksen. Työvoiton äänestäminen vaikeata. Alle 72 kg. ottelu Kajander—Lindholm oli myös tasainen. Mainittakoon m.m., että kun K. sai käsivarsiväännön, katkaisi ruots. pillituomari ottelun — se on siellä tavallista. Loppupysty tasaista, ottelu ratkaisematon. Helin—Johansson alle 79 kg., kävi meille nolosti, sillä H. jäi 3 varoituksen jälkeen pois luvuista. Suomi siis sai selkähäviön. Kärpäsissä Jaskari—Tuvesson oli oteköyhä ottelu. Mäki—Larsson sisukasta, mutta selvää ei tullut. Reini—Bergström, kaksi notkeata. B. sai varotuksen, mutta teki komeita partteriylisyöksyjä. R. taas vääänteli vastustajansa siltaan saamatta kumminkaan selvää urakasta. Vesterlund—Landberg: L. makaili matossa kuin lehmä. Ei mitään selvää tullut.

Iltapaineissa jatkui tahti samaan tapaan, kuten arv. radiokuntelijat jo tietävät. Tri Jukola kuuluttaessaan tuloksia radiossa huomautti juuri siitä, mitenkä maaottelut enään eivät tahdo vastata tarkoitustaan, varsinkin nyt, kun on tuitu tällaisiin pitkäveteisiin otteluihin. Sääntöjä olisi muutettava, ja niitä kai muutetaankin. Otteluista mainittakoon vain joitain. Lindelöf oli ylivoimainen Pihlajamäen kanssa. L. sai varotuksenkin. Nordling—Lindblom: Lindblom erotettiin. Koskela—Hernströmin ottelu oli pyöreätä. Niemelä—Nilsson. Nilsson sai varotuksen. Glans sai työvoiton Kajanderista. Luukko—Johansson: Luukko erotettiin. Ehkäpä tässä jo riittääkin tällaisista otteluista.

Tuomarit julistivat loppupainien jälkeen Ruotsin voittaneen 5 pisteellä 2 vastaan. Tri Jukola puheessaan huomautti, että Ruotsi olikin tällä kertaa ylivoimainen, mutta oikeat pisteluvut olisivat kai paremminkin 2—0 Ruotsin hyväksi, sillä Ruotsihan sai 2 selkävoittoa vaikkei niitäkään konkreettisesti. Mikäli tiedämme, kokoontuivatkin molempien maiden edustajat jo heti eilisiltana Tukholmassa kokoukseen suunnittelemaan, olisiko maaottelujärjestely perustettava kokonaan uudelle pohjalle, koska entinen järjestely sääntöineen ei enää lainkaan vastaa tarkoitustaan. Tämä mielipide lienee yleinen myöskin Ruotsin painijapiireissä.

Matkustaja-lentoliikenne

suunnitteilla. — Nopeuskilpailuksi Petsamon-lento

Suomen Ilmapuolustusliiton 7 syyskokous pidettiin eilen Helsingissä. Johtokuntaan valittiin uudelleen erovuoroiset jäsenet ylijoht. J. Vartiovaara, ev. V. A. Vuori. prof. G. von Wendt ja ylijoht. V. M. J. Viljanen sekä Varsinais-Suomen edustajana uudeksi jäseneksi maist. C. A. J. Cadolin. Lisättyyn johtokuntaan valittiin m.m. maanv. J. Koivisto Kurikasta, past. Martti Rantanen Kauhavalta, ins. Martti Tulenheimo Kangasalta, varat. L. Halme ja kauppaneuv. N. Eskola Vaasasta. Keskustelukysymyksenä oli kotimainen lentoliikenne, joka tarkoittaa säännöllisen matkustajaliikenteen aikaansaamista puolustuslaitoksen lentokoneilla eräillä linjoilla, aluksi kokeeksi ensi kesänä 3 kuukautena. Tällöin on ajateltu m.m. linjaa Helsingistä Tampereen, Porin ja Vaasan kautta Ouluun. Myös alustettiin kysymys Petsamon lentokilpailusta. Laaditun säännön mukaan järjestää liitto Petsamon-lennon joka toinen vuosi nopeuskilpailuna. Se suoritetaan talvella liiton propagandaviikon yhteydessä.

Veljestappo

Ilmajoella eilisaamuna

KYSEESSÄ HÄTÄVARJELU

Eilisaamuna varhain tapahtui Ilmajoella kaamea teko. Peuralankylässä olevan Rajaniemen talon pojista yksi, Vilho, oli ollut lauantai-illalla ryyppyhommissa jossain miesseurassa. Istumista oli jatkettu niin myöhälle, että Vilho tuli kotiinsa vasta klo 4 tienoissa eilisaamuna. Ollen kovasti juovuksissa hän rupesi hätyyttelemään talonväkeä, ennenkaikkea nuorempaa veljeään Lauria. Aluksi hän tempasi kirveen, mutta sai Lauri sen kuitenkin pois häneltä. Nyt veti hän esiin puukon, jolloin Lauri koetti paeta ulos tuvan ovesta. Vilho oli kuitenkin ovensuussa ja yritti lyödä Lauria puukollaan, jolloin tämä antoi Vilhon päähän kirveellä niin kovan iskun, että pääkallo meni melkein kokonaan halki. Kuolema seurasi välittömästi.

Paikalle saapui hetimiten paikkakunnan nimismies ja poliiseja toimittaen tutkimuksen. Ylläolevasti on tapahtumasta kertonut talonväki, josta m.m. äiti oli paikalla, ja tuntuu tapaus ilmeisesti pelkältä hätävarjelukselta, sitäkin enemmän, kun surmansa saanut Vilho on jo aikaisemminkin uhannut omaistensa henkeä. Niinpä hän viime kesänä löi äitiään puukolla ja aikaisemmin vanhempaa veljeään kirveellä olkapäähän tämän sängyssä maatessa. Lauri on kyllä toistaiseksi pidätettynä, mutta päästettäneen hänet pian vapaalle jalalle. Surmansa saanut Vilho oli 28 vuotias, Laurin ikä on 22 vuotta. Kumpikin naimattomia.

Kuninkaallinen vierailu

EILISPÄIVÄN OHJELMASSA OLI M.M. OLAUS PETRI-KIRKON VIHKIMINEN

Eilen vihittiin Helsingissä ruots. Olaus Petri kirkko tarkoitukseensa. Niiden katujen varsilla, joita kuninkaalliset vieraat matkasivat kirkkoon oli yleisöä suuret joukot. Klo 11 kruununprinssipari pres. ja rva Svinhufvudin saattamana saapui kirkkoon Kuningashymnin ja Porilaisten marssin sävelten kaikuessa. Virren jälkeen astui kuoriin 10 pappia m.m. arkkipiispat Eidem ja Ingman, joista edellinen toimitti kirkon vihkimisen. Kun oli esitetty mahtava Olaus Petri-kantaatti, piti prof. Sven Yden juhlasaarnan. Kuninkaallisten klo 1 kirkosta poistuessa tervehtivät väkijoukot heitä eläköönhuudoin.

Klo 14 kuninkaalliset vieraat söivät lounaan Ruotsin lähetystössä mennen sitten autoilla Kansallismuseon maantieteellisiä kokoelmia katsomaan, sieltä eduskuntataloon ja edelleen Ateneumiin tutustuakseen Sinebrychoffin kokoelmiin. Täältä kuninkaalliset palasivat lähetystöön sankkojen väkijoukkojen heitä kaduilla tervehtiessä. Klo 20,30 tarjosivat kuninkaalliset pres. ja rva Svinhufvudille sekä eräille kutsuvieraille päivälliset lähetystössä, jonka jälkeen alkoi illanvietto.

Ohjelma jatkuu vielä tänään. Illalla vieraat matkustavat Turkuun.

Vihtori Kosola

nimitti eilen isänmaallisen kansanliikkeen johdon

Pääsihteeriksi valittu lehtori Reino Ala-Kulju

Uusi sihteeri

Isänmaallisen Kansanliikkeen väliaikainen johto piti perjantaina Helsingissä kokouksen, jossa se päätti jättää paikkansa kansanliikkeen todellisen itseoikeutetun johtajan, maanviljelijä Vihtori Kosolan käytettäväksi.

Liikkeen väliaikainen valtuuskunta kokoontui Helsingissä lauantaina ja katsoi tällöin toimintansa myös päättyneen. Johtoelinten vakinaiselle kannalle saattamisesta sovittiin siten, että maanv. Kosola nimittää johdon, tämä taas nimittää liikkeen johtokunnan. Johtokunta asettaa kansanliikkeen valtuuskunnan, johon tulee yksi edustaja kustakin piiristä.

Maanv. Vihtori Kosola toimitti eilen sunnuntaina kansanliikkeen johdon asettamisen. Johtoon tulevat nyt kuulumaan prof. Bruno A. Sundström, tohtori Vilho Annala, maanviljelijjä Matti Malkamäki ja maanviljelijä Paavo Rautala. Sen puheenjohtajana toimii Kosola itse.

Eilen johto jo käsitteli alustavasti muutamia liikkeen järjestelykysymyksiä toimittaen m.m. liikkeen pääsihteerin vaalin. Pääsihteeriksi valittiin lehtori, past. Reino Ala-Kulju Seinäjoelta.

Tässä yhteydessä voi Lakeuden Sana mainita, että ent. L. L:n pääsihteeri kenr. K. M. Wallenius tulee toimimaan maamme puunjalostusteollisuuden palveluksessa, jossa hänellä oli toimi varattu jo siihen aikaan, kun hän astui L. L:n palvelukseen.

Nyrkkeily

VIIPURISSA EILEN HYVÄT KILPAILUT

Viipurin Voimailijoilla oli eilen kansalliset nyrkkeilykilpailut, joissa oli hakamiehiä. Tulokset:

Alle 51 kg.: 1) V. Ottavainen, VN. 2) V. Vauhkonen, HAK.

Alle 53,5 kg.: 1) K. Nikulainen, VV. 2) S. Caven, SV. 3) T. Sorjonen, VV.

Alle 57 kg.: 1) K. Kontulainen, VV. 2) M. Grönholm, KIF. 3) T. Pyynikki, TKV.

Alle 61 kg.: 1) T. Kauranen, HV. 2) V. Rummukainen, HT.

Alle 66 kg.: 1) S. Suvio, VV. 2) A. Vickström, HAK. 3) V. Valtonen, HAK. Resch luopui loukattuaan poskikulmansa.

Alle 72,5 kg.: 1) A. Järvinen, KIF. 2) L. Vänskä, VV. 3) V. Hintsanen, SVV.

Alle 79,5 kg.: 1) H. Koivunen, HV. 2) K. Sandgren, KIF. 3) T. Ström, HNS.

Yli 79,5 kg.: 2 palk. J. Perttula, TKV. P. hävisi tasaisen ottelun Koivuselle 1 erässä.

Akateem. urheilu

UUSIA PÄÄTÖKSIÄ EILEN

S. Akateemisen Urheiluliiton vuosikokouksessa eilen valittiin liiton presidentiksi 3-vuotiskaudeksi edelleen maist. L. Pihkala ja puheenjohtajaksi ensi vuodelle edelleen voimop. A. Kaskela. Johtokuntaan valittiin prok. O. Roschier, toim. E. Mandelin, maist. O. Veijola ja varalle hrat Rönkä ja Helenius. Itseoikeutettuina kuuluvat siihen jaostojen puheenjohtajat. Nyt perustettiin vielä naisjaosto, johon puheenjohtajaksi tuli civis Lempi Hartikka. Naismestaruuslajeiksi hyväksyttiin 400 m., 100 m. viesti, pesäpallo, henkilökoht. ja joukkuehiihto (3 h.) 4 km:llä, verkkopallo ja eri tinteja, uusiksi lajeiksi miesten mestaruuksissa hyväksyttiin 10×100 m., ruots. viesti, moukari, mäenlasku sekä yhd. 10 km. hiihto ja mäenlasku. Voimistelumestaruudesta poistettiin sauva- ja vapaaliikkeet erillisinä lajeina.

Lapualaiset

Muistutamme teitä ensi sunnuntain suuresta isänmaallisesta juhlasta Helanmaan kansakoululla alk. klo 2 päivällä. Puhujina ovat Vihtori Kosola, Iivari Koivisto, Jaakko Lammi ja Reino Ala-Kulju. Muuta ohjelmaa on aina väliajoin. Se on tilaisuus, johon rientänee väkeä pitkiltäkin matkoilta, sillä harvoinpa näin monta "raskaansarjan" puhujaa sattuu yhteen juhlaan.

Itsenäisyys-ajatuksia

Huomenna, joulukuun kuudentena päivänä, on kulunut 15 vuotta Suomen itsenäiseksi julistautumisesta. Itsenäisyyspäivää vietetään jälleen kaikkialla maassamme asianmukaisin juhlallisuuksin, niinkuin tapana on muissakin maissa, joissa itsenäisyyspäivät ovatkin muodostuneet suuriksi kansallisiksi juhlatapauksiksi.

Meillähän ei itsenäisyyspäivä kuitenkaan herätä jakamattomia juhlatunteita. Maamme itsenäiseksi julistautuminen oli näet teko, jolla sinänsä vielä ei ollut käytännöllistä merkitystä. Vapaus ei tullut paperipäätöksellä, se oli verin ostettava. Toteutettuna näimme itsenäisyytemme vasta toukokuun 16 päivänä 1918, jolloin talonpoikaisarmeija Valkoisen Kenraalin johdolla marssi pääkaupunkiin voittoisan taistelutehtävänsä suoritettuaan. Maa oli vapaa ulkonaisesti.

Sitten alkoivat aluksi tietenkin valoisalta näyttäneet, mutta vähitellen yhä surullisemmat vuodet, jojlloin valtakunta hra Ståhlbergin valtakaudella luisui yhä kaltevammalle pinnalle. "Vartijat tasavallan valleilla" eivät valvoneetkaan. Maa ruokki povellaan kyykäärmettä. Kommunismia. Puuttui, ja on aivan viime vuosiin saakka puuttunut, kaukonäköisiä isäntämielisiä kansan- ja valtakunnanjohtajia, ja nekin, jotka päätään pitempinä olisivat olleet, jo yksistään maan itsenäisyys- ja vapaustaistelussa kunniakkaitten johtaja-asemiensa nojalla itsestään oikeutettuja johtajuuteen, nekin sysättiin syrjään. "Vapaamielisyys" ja "kansanvalta" viettivät makianleivänpäiviä nuoren, ulkonaisesti itsenäisen maan eteenpäinmenon kustannuksella. Summa oli se, että sisäistä itsenäisyyttä ei ole vielä lähestulkoonkaan saavutettu, vaan päinvastoin on yhä selvemmin, aivan viime ajan tapauksetkin huomioonottaen, ruvennut näyttämään siltä, että sisäinen itsenäisyytemme on vielä pitkän matkan päässä, ankaran taistelun takana. Jo parina viime vuonna on isänmaallisen kansan täytynyt ottaa koko sisullaan kiinni asioista, jotta ne eivät pääsisi luisumaan kokonaan menetetyksi peliksi. Ja tällä hetkellä onkin asemamme mahdollisimman suuressa sekavuudessaan kuitenkin toisaalta selvä: toisella puolella on ylösalaisin käännetyn "laillisuuden" keppihevoseen ottanut vääristelty "kansanvaltaisuus", joka epätoivon keinoilla valtaansa hyväkseen käyttäen yrittää puolustaa ilmeisesti jo pian herpaantuvaa jalansijaansa — toisaalla jo jälleen hajalle lyöty, mutta määrätietoisuuteen pyrkivä kansallinen rivistö, jonka kädessä jo on avaimet tulevaisuuteen, kun se vaan järjestäytyneenä falangina hyökkää vaaliuurnilleen. Ratkaisun hetket eivät voi enää olla kovinkaan kaukana. Sisäisen itsenäisyyden tulet vilkuttavat jo loistavien majakkavalojen tavoin.

Tällaisin ajatuksin me, lapualaismieliset kansalaiset, otamme vastaan joulukuun kuudennen päivän. Kun me nimenomaan tätä päivää emme voi juhlia siinä "yhteishengessä" kuin mitä päivän historiallinen muisto sinänsä määräisi, tunnemme me kuitenkin velvoituksen antaa tälle päivälle oman merkityksensä yhtenä, kylläkin historiallisena ilmauksena lähdöstä sille tielle, jolla vapaussodan kautta luotiin ulkonainen itsenäisyytemme ja jonka päässä meidän silmiimme nyt välkkävät myöskin sisäisen itsenäisyyden tulet, ne tulet, jotka kansanliike kerran sytytti ja joiden on kerran valaistava tätä maata onnellisempaan tulevaisuuteen käytäessä.

Osuusliike Kultaseppä r. l.

Maamme ajanmukaisin jalometallitehdas.

KOTIMAISIA KORKEIMMAN LUOKAN

Kulta- ja Hopeavalmisteita

Tahtonette tutustua meidän monipuolisen tuotantomme ainutlaatuisiin uutuuksiin ja kohtuullisiin hintoihimme myymälöissämme:

HELSINKI, Kaisaniemenkatu 3. TURKU, Eerikinkatu 2.

Tehdas ja Tukkuvarasto

TURUSSA, Kurjenkaivonkenttä 3 a.

Karhun käpälästä

Nythän tässä alkaakin oikein ruljanssiviikko, kun yksityisyritteliäisyys pullistelee. Ja kansa kannattaa tätä yritteliäisyyttä niin, että raha vaan roiskuu.

Erilaiset "viikot" ovat tässä maassa käyneet jo tavallaan kiusaksi, sillä niitä on sortteerattu niin paljon ja moninaisesti, että oikealle tavalliselle viikolle ei ole enää tahtonut jäädä rakoa. Meidän puolestamme saisi näistä viikoista varsin hyvin tinkiä pois suurimman osan. Mutta: se viikko, joka nyt alkaa, älkööN kuitenkaan kuuluko tähän kategoriaan. Ei missään nimessä. Tämä on viikko, joka lepää meidänkin rasvoittuneella sydämellämme lämpimästi.

Yksityisyritteliäisyys! Sitähän oikeastaan pitäisi olla jokaisen kansalaisen toiminta. Yksityisyritteliäästi iäminen jo syntyykin tähän matoiseen maailmaan, vaikka siinä hommassa tarvitaankin kätevää apua. Se kiljaus, minkä uusi yrittäjä silloin ilmoille päästää, on osoituksena siitä, että nyt sitä on sitten astuttu areenalle! Ja melkeinpä "leipä" kuuluu niihin alkusanoihin, joita lapsi ensiksi äidilleen mongertaa. Sekin osoittaa, että yritteliäisyys on hampaissa synnynnäinen. Ja kaikki muu, mitä sitten matkan varrella seuraa, mitäpä se muuta on kuin yritteliäisyyttä, ja enimmäkseen yksityisyritteliäisyyttä. Sillä vaikka on paljon sellaistakin tilpehööriä, jota sakilla eteenpäin pusketaan, niin kyllä sitä aina jokaisella on kuitenkin omakin lehmä ojassa. Kysykää vaikka Mikko Erichiltä tai von Bornilta.

Kun tämä nykyinen vuosisata on sellaista aatteiden aikakautta, niin on kyllä ruvettu ajamaan asioita yhteishengessä. Eikä siinä mitään pahaa ole, koska puhuen asiat paranevat. Mutta siinä suhteessa on kyllä menty aivan liikanaisuuksiinkin, kuten esim. valtiolliselta areenaltakin tiedetään. Yksityinen merkitys eduskuntatyössä on jokseenkin nollassa, sillä "hyvä-yhteisyys" soittaa pakkoviulua. Ja samaan suuntaan on yritänyt käydä liike-elämässäkin "kansanvallan" iskusanojen oltua periaatteena kaikessa. Kun tätä tietä on kuljettu pitkiä harppauksia, on lopulta kuitenkin havahduttu näkemään, että tie ei viekään suoraan paratiisiin. Kulta on usemkin hyppyksissä muuttunut katinkullaksi, ja ne opp. rahat, joita on maksaa saatu, ovat kasvaneet kokonaisuutena huikeihin summiin. Siitä nikamasta on jälleen yksityisyritteliäisyyskin alkanut nostaa päätään, ja nyt ollaan jo niin pitkällä, että kaiken alan yksityisyrittäjäväestö voi nyt ensimäisen kerran viettää omaa viikkoa. Jopa on aikakin.

Me "lapualistit", jonka nimen eräs "Suomenmaan" muuten sahajauhopäinen kirjoittaja on äskettäin meille lapualaismielisille keksinyt, me olemme suoraan sanoen ilman vikureeraamista yksityisyritteliäisyyden kannalla. Miksi niin? Siksi, että kommunismi on yksityisyritteliäisyyden vastakohta, ja kun me kerta vihaamme kommunismia, niin meidän tulee rakastaa yksityisyritteliäisyyttä. Niin yksinkertainen asia se on. Mutta siihen sisältyy eräs tärkeä huomio ja se kuuluu: yksityisyrittäjäin on myös tuettava meidän pyrintöjämme. Eikö sen pitäisi olla selvä ilman muuta. Sillä tottakai senkin on jotain uhrattava niiden hyväksi, jotka taistelevat sen omaa pahinta vihollista vastaan. Teidän etunne, yksityisyrittäjät, se on, että meidän asiamme vielä kerran menee voittoon. Emme me persoonallisesti siitä hyödy muuta kuin harakanvarpaita rekisteriimme y.m. s., jota näinä lapualaisvuosina kyllin on saatu kokea. Linnareissuja ja muuta elämänvaihtelua. Se on sellaista palkinto-oblikatsuunia, joka ei lihota.

Mitenkä Te sitten voitte meitä auttaa? Esim. siten, että maksatte kansalaisjäsenmaksunne. Sen taas voi tehdä monessa muodossa. Kansanliikkeen rahankeräyslistan täyttäminen kuuluu Teille. Samoin Lakeuden Sanan ilmoituspalstojen täyttäminen ja osakkeittemme merkitseminen sitten, kun tarjooja luoksenne tulee. Näissä suhteissa yksityisyritteliäisyys vielä ei tunne velvollisuuksiaan kuin rajoitetulta osalta, mutta meidän on sanottava asiat suoraan halki, että parannuksenaika on nyt tarjolla. Me olemme monena vuonna itseksemme säälineet tämän kansan liikemiesten merkillistä älynkulkua katsellessamme esim. "Suomen Sosialidemokraatin" palstoja, jotka ovat täynnänsä suurempien ja pienempien firmojen kannatusilmoituksia. Siinäpä kuva erään yksityisyrittäjäosan työstä itseään vastaan. Eikö siis ole jo korkia aika muuttaa tahtia?

Lopettaaksemme tämän enemmän tai vähemmän nerokkaan artikkelimme, ratsastamme toisen vasikalla ja panemme tähän erään sopivan iskuajatelman:

"Kansa, jonka jokainen jäsen on yksilö, muodostaa kansana voimakkaimman kokonaisuuden. Voimakkaihin yksilöihin nojaa kansan henkinen ja aineellinen hyvinvointi."

Siinä on sellaista kansanvaltaa, jota Lakeuden Sanakin voi suositella. Eläköön se! Eläköön yksityisyritteliäisyys!

Karhunpenikka.

Pappi ja . . .

Jatko siv. 1.

johdonmukaisen kokonaisuuden. Se oli ainutlaatuinen kasvatusjärjestelmä, määrätietoinen systeemi, ja sen kasvatuksen ensimäiset antajat olivat vanhemmat ja koti, sitten jumalanpelkoon ohjaavat kasvatussäännöt ja viimeksi hurskas kansalaiselämä.

Tämä Israelille Jumalan antama edustustehtävä vaati sen tarkkaa noudattamista sekä Herran alati vartioivaa silmää. Siitä taas johtui, että milloin tuo kutsumustietoisuus Israelissa himmeni ja sille oltiin uskottomia, niin monellaiset synnit ja paheet saivat valtaa. Kansa vaipui pakanallisiin synteihin, epäjumaluuteen ja irstauteen, sen sisäiseen kansalaiselämään pesiytyi mädännäisyyttä ja Israel solmi liittoja Herran viholliskansojen kanssa. Silloin Herra herätti profeettoja, väkeviä hengenmiehiä Israelille herätykseksi ja parannukseksi.

Profeettain tehtävä ei suinkaan ollut helppo, eivät he saattaneet vain istua kamarinsa ikkunalla ja siitä toimettomina katsella oman kansansa surkeutta ja nopeata perikatoon kulkua. Heidän rinnassaan paloi Jumalan sinne sytyttämä kuuma tuli, Herran tuli, ja se vaati heitä menemään kansan sekaan, keskelle sen Jumalasta luopunutta elämää, jakamaan siellä totuuden parantavaa suolaa oikealle ja vasemmalle, kansan päällysmiehille yhtähyvin kuin yhteiselle kansallekin. Profeettain oli puuttuminen aikansa epäkohtiin, uskonnollisiin ja kansallisiin, mutta se tapahtui siinä epäitsekkäässä mielessä, jossa ei omaansa etsitä. Heidän oli myytävä itsensä totuuden, oikeuden ja vanhurskauden uhriksi ja välikappaleiksi. Eivät profeetat istuneet pöytänsä ympärillä pännä kädessä ja tehneet kustannusiaskelmia, kannattaako tämä riskeeraus, pääseekö valtiopäivämieheksi, tai ministeriksi tai hyväpalkkaiseen valtion toimeen j.n.e., kaukana siitä! Heidän täytyi toimia vain lähettäjänsä käskyläisinä kuuliaisuuden sokeina orjina ja tuomionpasuunoina. Ja kun he saivat tällä vanhurskauden tiellä osaksensa rakastamansa kansan ja kansalaisten pilkkaa, vainoa ja panettelua, vihaa ja vääristelyä, heidän täytyi kaikelle ummistaa vain silmänsä ja sydän verta itkien voihkia: "Minun kansani ei tottele, minun kansani ei ymmärrä". Heidän ohjelmansa oli Herran antama eikä heidän saanut tehdä siihen mitään lievennyksiä. Kun tämän ajan elämässä täytyy puolueiden ohjelmia muuttaa aina sään mukaan niinkuin takkia päälle, oli Herran ja Hänen profeettainsa ohjelma aina muuttumaton ja sama, riippumatta siitä, että se toisia perinjuurin sapetti ja suututti, niin että profeetat saivat hengellään maksaa sankariuskonsa.

Israelin historiasta voimme havaita, että Herra Jumala, kansojen Kaitsija, voi antaa kansoille korkeita uskonnollisia, kansallisia ja historiallisia tehtäviä, mutta niiden toteuttaminen vaatii tuon kutsumustietoisuuden kirkkaana säilymistä kansassa, sen nuorissa ja vanhoissa, sen hallitusmiehissä ja alamaisissa. Kuinka kävi Israelin ymmärtikö se etsikkoaikansa? Siihen antaa vastauksen nykyinen juutalaisten kohtalo. Kristus itse surkutteli ja valitti: "Minä tahdoin koota teitä niinkuin kana kokoaa poikiansa siipensä alle, mutta te ette tahtoneet", — minä tahdoin, mutta te ette tahtoneet. Siitä oli sitten palkkana suurin rangaistus, häpeä ja kirous, mitä mikään kansa koskaan saattaa päällensä vetää: itsenäisyytensä ja koko isänmaansa menetys. Israel hylkäsi kutsumuksensa ja se joutui tuuliajolle kuin laiva merellä ilman peräsintä ja purjeita.

Edellisestä lienee jonkun verran käynyt selväksi, että Israelin keskuudessa Herran kutsumat miehet olivat samalla kertaa kansansa hengellisiä sielunhoitajia ja sen ohella uskonnollisia ja kansallisia uskonpuhdistajia.

Jatk

Päivän sankari

Tässä on nyt "Se Mies", Mikko Erich, tulevaksi havitellun "Proletaari-Suomen" henkinen isä, jonka sädekehää jälleen, lyhyen "stillebenin" jälkeen, on yritetty kirkastaa. Kuvamme esittää tätä kasvoista päätelleen ehta kansainvälisyyteen vivahtavaa Marxin profeettaa Munsalan sos. dem. nuorisoklubilla julistamassa "pan-eurooppalaista" evankeliumia kansan vallan puolesta diktatuuria vastaan. Kirjeenvaihtajamme kertoman mukaan Munsalan toverit ja varsinkin toverittaret olivat haltioissaan. Taisi sitä olla paikallinen poliisikin, koska kirjeenvaihtajamme tiedustelua häneltä, eikö tohtori puhunut politiikkaa, oli poliisi vastannut, että ei se politiikkaa puhunut, ainoastaan "tikta-tuuria". Niinpä kai.

S. V. Tuisku, Jokipii

Ruoka- ja sekatavaroita ajan kohtuullisimpiin hintoihin!

ERIKOISESTI SUOSITTELEN

Joulukuun alennusmyyntiäni

joka käsittää naisten takit, miesten puvut, pompat, paltot, ulsterit ja lakit. **Kaikenlaiset naisten ja miesten kankaat, diakonaalit, sarat, trikoot, sarssit** y.m.

Tuomisen Turkisvärjäämö

Kurikka.

OMA LIIKE SEINÄJOELLA.

Suosittelee tuotteitaan.

Virheettömiä talvijäniksen- ja lampaannahkoja ostetaan korkeimpiin hintoihin.

Seinäjoen liikkeessä naisten käsitöitä saatavana.

Yksityisyritteliäisyys on kommunismin vihollinen

Lapua:

Karjanomistajien huomioon!
Rehujauho uutuus

Olen käyttänyt varastoni v. 1928 timoteinsiemenet jauhoiksi ja saanut niistä ilahduttavan korkean ravintoarvoanalyysin; m.m. raakaproteiinia 16,7 %. Todistus mukana. Asiantuntijain kiitettäviä suosituksia soveltuvaisuudesta m.m. karjalle ja kanoille. Hinta säkit. 1:50 kg., partioittain alennusta. Kannattaa kokeilla.

J. K. KUOPPALA.
Lapua.

T. Mustosen
PARTURILIIKETTÄ

Lapualla suositellaan paikkakunnan parhaimpana.

Leipomoa ja ruokatavarakauppaa
Mannerin talossa
suositellaan.
Puh. 20.

Körttikankaita

ja **kenkiä naisille** ja **miehille** monipuolinen varasto.

Jaakko Ranta
Lapua.

LAPUAN
Kemikalio
Puh. 56
myy alan tavaraa sekä erittäin
sopivia joululahjoja.

Paavo Veikkola
Lapua.
SEKATAVARAKAUPPA.
Ampuma-aseita ja -tarpeita ja räjähdysaineita.
Miesten pukuja ja palttoita, sekä kenkiä ja kalosseja.

Luottamuksella

voitte pukuasioissa kääntyä puoleeni, sillä kokeneen ammattimiehen kädestä se lähtee aina teettäjän toivomusten mukainen.

Kunnioittaen
VAATETUSLIIKE
Herman Aho
Lapua.

KANERVO & KOSOLAN
Makkaratehdasta ja Ruokatavarakauppaa
Lapualla **Suositellaan!**

Lapuan paitoja
Lapuan kravatteja
Lapuan Kotityö

— **Eräitä valitettavia ilmiöitä,** jotka samalla osoittavat taloudellisen ajattelutavan kypsymättömyyttä ja vakiintumattomuutta, on ollut m.m. se, että yksilöllistä vastuuta vähentävä joukkotoiminta on saanut aivan liiallista kannatusta ja huomiota taloudellisessa elämässä.

Kaupan asema kansantaloudessa

Kirj. maisteri Eino Jauri

Motto: "Kauppa se on, joka elättää".

Tässä mottona käytetty sananparsi on tietysti alkujaan tarkoittanut sitä, että kauppa on ollut ammatti, joka on taannut harjoittajalleen hyvän toimeentulon. Tiedämme kaikki, ettei niin enää ole asianlaita — kauppa on nykyisin kovin huonosti kannattava ammatti. Eräässä merkityksessä mainittu sananparsi kuitenkin vieläkin pitää paikkansa, nimittäin — koko kansaan sovitettuna. Voimme täydellä syyllä sanoa, että "kauppa se on, joka Suomen kansaa elättää".

Tämä väite tuntuu varmaan monesta lievimmin sanoen hämmästyttävältä. Onhan totuttu pitämään selviönä, että maatalous ja teollisuus ovat tämän kansan toimeentulon lähteet. Nytkö siis tahdottaisiin tälle kunniapaikalle kohottaa myös kauppa, jonka merkitys elinkeinona yleisessä kansantietoudessa on hyvin vähäinen, ettemme sanoisi suorastaan kielteistä laatua? Voisiko kauppa aivan vakavasti ottaen kilpailla merkityksessä maamme muiden elinkeinojen kanssa?

Suoraan sanoen kaupalla on tosiaan hyvin huomattava sija kansamme taloudellisessa elämässä. Koettakaamme iähemmin selvittää, millainen tämä kaupan kansantaloudellinen merkitys on.

Jos aluksi turvaudumme väestötilastoon saadaksemme selville, kuinka suuri se väestönosa on, joka elää kauppa-ammatin varassa, niin huomaamme heti, ettei tilasto juuri ole omiaan tukemaan käsitystämme kaupan suuresta merkityksestä. Tilastostahan ilmenee, että kaupasta elävä väestö, s.o. kauppiaat, yhtiö- ja osuuskauppojen johtajat sekä kauppa-apulaiset ja työläiset, kaikki perheineen, eivät käsitä enempää kuin runsaasti 100,000 maamme asukasta eli ainoastaan noin 1/30:n koko väkiluvusta. Tähän nähden kaupan merkitys näyttää paljon vähäisemmältä kuin maatalouden, jonka lasketaan elättävän lähes kaksi kolmasosaa kansastamme, ja myös vähäisemmältä kuin teollisuuden, jossa toimii noin 15 pros. koko väkiluvusta.

Olisi kuitenkin erehdyttävää antaa ammattitilastolle yksinään sananvalta arvioitaessa eri elinkeinojen merkitystä, niinkuin valitettavasti usein tehdään. Tämä tilasto ei anna erehdyttävää kuvaa vain kaupan, vaan teollisuudenkin asemasta kansantaloudessamme.

Asiahan on niin, että kaupasta ei saa toimeentuloaan ainoastaan ne runsaasti 100,000 ihmistä, jotka kauppa-ammatissa työskentelevät, vaan myöskin teollisuuden ja maatalouden tulot ovat suurelta osalta kaupasta peräisin. Maamme teollisuus työskentelee yksinomaan kauppaa eli myyntiä varten ja maataloutemmekin on nyttemmin kaupallistunut siinä määrin, että sen tuotteista laskelmien mukaan myydään markkinoille noin puolet ja vain toinen puoli kulutetaan omassa kotitaloudessa. Täydellä syyllä voimme siis sanoa, että Suomen kansan tuotot, joilla se elää vuodesta toiseen, ovat hyvin suurelta osalta kaupasta peräisin. Kauppa on tehnyt kansallemme mahdolliseksi tuntuvasti lisätä tuotantoaan yli sen, mitä kansa omassa taloudessaan voisi kuluttaa, ja saada tuotteistaan entistä paremmat hinnat sekä siten myös tehnyt kansalle mahdolliseksi hankkia itselleen monenlaista sellaista tavaraa, mikä muuten olisi saavuttamattomissa. Toisin sanoen kauppa on suuresti kohottanut kansamme elintasoa, niinkuin jokai-

Jatkoa siv. 5.

Työn kunnia

Juhlaruno yksityisyritteliäisyysviikolla 1932 kirj. VILHO VIITA.

Mies ja meri

Kas uljaat haahdet lohikäärmekuvat
ne halkoo merta veitsin terävin.
On viikingeillä katse ylpehin:
veen suolaisen nyt viljat tuleentuvat.

Käy kiire germaanien rantamailla,
siell' sotisopaan miehet pukeuu.
Mut rauhallisna nousee Pohjan kuu,
sen miehet taistomieltä ovat vailla.

He rantaan ohjaa kauppalastin kalliin.
On siinä taljat karhun, ilveksen,
ja sarvet uljaat Hämeen hirvien
ne loistaa Pohjan miesten miekkain malliin.

Ja saksmanni hän arkkunsa myös avaa,
tuo sieltä esiin ihmeet Indian
ja norsunluun ja hopeen hohtavan
ja paljon muuta muotoon mainittavaa.

Hei! Terve! Suomalainen antaa nahan
ja ottaa kiiltokivet, renkahat.
Näin jokisuussa kaupat sujuvat.
Näin alkaa askel arvonmitan, rahan.

Ja lastein eteläisin maataan kohti,
kun pohjatuuli puhuu purjeisiin,
taas seilaa Pohjan mies, ja unelmiin
saa hänet kulta, joka kauas hohti.

Hän näkee eessään tulevaiset ajat ...
hän näkee kaupungin ja kaupat sen ...
ja loistoss' iltaisien tulien
hän näkee uudet maasta nousseet majat ...

hän näkee laajat viljelysten aumat ...
hän näkee korven kauas paenneen ...
Hän tuntee rinnassansa sytykkeen.
Hän aavistelee vuosisataissaumat ...

Hei! Halki myrskyn vaan! Mies Suomen pelkää
ei tuiskusäitä tuiman Turjankaan.
Kuin vaahtoratsu viilettää hän vaan
taas Pohjanmeren meuruavaa selkää.

Hei, Suomenmaa! Sen kallioista rantaa
kuin lyököhötkin laineet lakkapäät,
nää miehet vaahdon vahtina Sa näät,
nää korkeelle Sun kunniasi kantaa.

Töin, taisteloin he Sulle suijan suoneet
on käsivarsin kauas kantavin.
Sun mikä miestes mieli lieneekin,
he Sulle, Suomenmaa, on turvan tuoneet.

Kas jäyhäin jäämein verta kuninkaista
on heidän suonissansa virrannut.
On Ranskan rannikkokin vavissut,
siell' seilannut kun miest' on suomalaista.

Mut rauhantöin he saapuu rantahansa
nyt arvotaakoin, vaihtotavaroin.
Ja nousemassa uuden huomenkoin
nyt unta suurta näkee Suomen kansa.

Se näkee, kuinka kerran kaupan töillä
saa auki latu uuteen huomeneen,
kun aamu kirkas hehkuu helmineen
ja onni asuu kansan otsavöillä.

Ja tuolla, missä rusko länttä valaa
ja missä kerran miekat tulta löi,
nyt runsauden sarvi helmilöi
ja onnenroihu rohkeana palaa.

Tomun käsky

Maan tomusta, Ihminen, syntynyt olet.
Maan tomua — itseäs — alati polet.
Olet ympyrän piste: alusta loppuun
sua Kuolema — veljesi — hoputtaa hoppuun.

Et kiertosi kehässä lepoa tunne.
Et kysellä ehdi: ma mistä? ma kunne?
On sydämees ammuttu aamussa nuoli.
On verestä nostettu huomenen huoli.

Sinä kiirehen tunnet ja tuiskun ja taiston,
et vangita voi edes hetkeä vaiston.
On selvä sun ties: ei väsyä lupa,
ain eespäin vaan, tulevaisille tupa!

Sinä mietit vain, mik' on kutsumus miehen:
ei seisonta selvien vesien tiehen.
Uus kerros taas — pyramiidi on maali.
On vapaalla miehellä valinnan vaali.

Kuortane

Juho Arvola
Sekatavarakauppa
Kuortane

Yli 20 v. maakuntaa hyvällä työllä palvellut liike.

VIIMEISET UUTUUDET
naisten pukukangas-alalla saapuneet!
Hellin Koivisto, Kuortane

Länsirannan Höyrysaha
Kuortane

OSTAA tukkimetsiä.

MYY rimoja, hylkylautaa y.m. kohtuullisilla hinnoilla.

Juho Peltokangas
KUORTANE.
hyvin varustettu sekatavarakauppa.
Kenkiä ja **hevosvaljaita!**

— **Näyttää varmalta,** että kauniiseen "kansanvaltaisuus"-sanaan liittyvä taloudellinen haihattelu katoaa lähitulevaisuudessa sekä että jälleen nopeasti aletaan antaa täysi ja ansionmukainen tunnustus kaikelle pystyvälle.

Jalasjärvi:

Jalasjärvellä

m y y **metsästysruutia** ja **ampumatarpeita**

B. RISLAKEUS.

Jouluksi

joululahja- ja **taloustavaroita** myy edullisesti

Edv. Knuuttila
Jalasjärvi.

Kannattakaa LAKEUDEN SANAN ilmoittajia!

Jalasjärven Koskuella
myymme
monipuolisesta varastosta erilaisia ruoka- ja siirtomaatavaroita, joulukaloja y.m. — Pukukankaita miehille ja naisille.
Otan tavaroista
maksuksi rahan ohella rukiita, villalumppuja, maalaisvoita ja kananmunia ja maksan niistä päivän korkeimman hinnan.
Villalankoja aina varastossa.
LINDA MATTILA.

Jouluksi

joulutarpeet: lipeäkalat, kahvit, sokerit, ryynit, jauhot y.m. saatte edullisimmin meiltä.

Pumpuli- ja villakankaita hyvä varasto.
Oravaisten tehtaiden asioimisto.

Aug Rintala
Alavalli.

Ken oria, hän huutaa kuorossa houkkoin.
Työn mies ei kuuntele kutsua joukkoin.
Työn mies ken on, hän tietävi määrän,
hän kulkevi ohitse kunnian väärän.

"Hyvä-yhteisyys" — mikä kaunis juttu!
Ei ihmisen ansion arvolle tuttu.
Hyv' on yhteisyys, jos on vapaus ovi.
Ei yhteiskahleet kaikille sovi.

Yks määrä on vain: ole itseäs aina,
älä uskoas hellitä. — Eespäin paina!
Työ kuntosi kruunaa ja tuntosi takaa.
Työ arvon on vaaka varma ja vakaa.

Ratsaslaulu

Soi, laulu Työn!
Jo jälkeen yön
taas hohtaa päivä kirkas.
Ja ääret maan
nyt hehkullaan
käy vihkimään sun virkas.

Työn onni vain
se kangastain
tuolt' yltä hartioitten
pois taakat vie,
saa auki tie
taa rämeitten ja soitten.

Ja Ihminen,
min mielehen
jo uurtui arkiuurrot,
käy tyynnä hän,
hän elämän
saa sunnuntaiset suurrot.

Käsivartensa
hän voimasta
taas tuntee taika-aarteet.
Hän tuntee sen:
yl' arkien
Työn korkeet kohoo kaarteet.

Kuin Simson vaan
hän voimallaan
pois murtaa murheen uksen.
Ja työnsä tää
ei hukkaan jää
kuin jäi työt Sisyfuksen.

Kuin matkaton
maan mitta on,
sen rataa mies ei pelkää,
vaan sisullaan
hän siunaa Maan
hän tunnustaa sen selkää.

Sen satulaan
saa sattumaan
hän askelensa aidon.
Ja tulehen
lyö kannus sen.
Hän tuntee ratsastaidon.

Näin häipyvään
yön hämärään
hän iskee aamun tulta.
Vie ratsullaan
päin päivää vaan,
miss' kuultaa pilvenkulta!

Ajateltavaa

Silloin tällöin valtaa kansalaiset jokin erikoinen ajatus, jota voimakkaasti levitettynä pian ruvetaan pitämään aivan ihmeellisenä. Sana "kansanvaltaisuus" on yksi tuollainen iskusana, jota on käytetty melkein mihin tarkoitukseen tahansa. Työväenliikkeen alkuaikoina se oli tämän liikkeen parhaita iskusanoja. Yhä edelleenkin se on näkyvimmällä paikalla sillä taholla. Kun sana tuli politiikkaan, alettiin siitä kilpailla — ja pian eri puolueet tahtoivat olla mahdollisimman "kansanvaltaisia". Loppujen lopuksi ei kestänyt kauankaan, kun "kansanvaltaisuutta" ruvettiin vaatimaan jo talouselämänkin alalla. Luonnollinen seuraus oli se, että tämän jälkeen eri tahoilla nähtiinkin mielellään "kansanvaltaisuuden" voittokulku talouselämän aloilla. Yksityisyritteliäisyys alkoi olla "kansanvaltaisuuden" mielestä poispuhkaistava paise. Ja yhä vielä tänäkin päivänä nähdään lukuisia tunnetuitakin henkilöitä kuuluvan järjestöihin, jotka ovat niin selvästi kuin yleensä mikään tunnustaneet päämääräkseen yksityisyrittäjäin voiman heikentämisen tai kokonaan syrjäyttämisen.

Kommunismi on yksityisyritteliäisyyden vihollinen

Tervetullut tapaus

Maist. Jonne Anttonen selostaa lehdellemme yksityisyritteliäisyysviikon tarkoitusperiä

Tapasimme Taloudellisen Valistuskeskuksen johtajan, kauppat. kand. Jonne Anttosen, ja kun tiesimme hänen johtamansa toimiston juuri järjestelevän sisältöä yksityisyritteliäisyysviikon viettoa varten, pyysimme hänen hänen lausumaan viikon johdosta ajatuksiaan Lakeuden Sanan lukijoille. "Talousmaisteri" olikin, niinkuin oikean liikemiehen tulee, heti altis haastateltavaksemme:

— Niin, nyt vietetään ensimmäisen kerran Yksityisyritteliäisyyden Viikkoa. Samantapaisia viikkoja on kyllä aikaisemminkin järjestetty, vaikkakaan ei nyt kysees sä olevan laajuisena. Niinpä vuosi takaperin vietettiin ensimmäistä Yleistä Kauppiasviikkoa ja jo edellisinäkin vuosina oli tehty paikallisia yrityksiä kauppiasviikon aikaansaamiseksi. Aloitteet tehtiin, kuten kauppiasviikko-sanontakin viittaa, vähittäiskauppiastaholta. Siihen oli luonnollisena selityksenä se, että juuri kauppa on ollut yksityisyritteliäisyyden pohjalla toimivista liikealoista kaikkein pahimmin puristettuna. Kaupan on ollut suoranainen pakko ryhtyä tarpeellisiin vastatoimenpiteisiin sekä samalla oman ammattikuntansa mainostamiseen. Nyt edessäoleva Yksityisyritteliäisyyden Viikko on myöskin saanut alkunsa kauppiastaholta. Kuitenkin heräsi ajatus kaikkien yksityisyrittäjäin rintaman muodostamisesta ja viikon tunnukseksi tuleekin: kaikki yksityisyrittäjät puolustamaan ja mainostamaan kaikkea yksityisyritteliäisyyttä!

— Porvarillisen talousjärjestelmän peruspylväitä ovat yksilöllinen omistus sekä sen lisääminen ja luominen kuin myös yksityinen yritteliäisyys. Vasta jonkun vuosikymmenen on tämä talousjärjestelmä saanut vapaasti vaikuttaa, mutta jo siltäkin ajalta ovat tulokset olleet mitä suuremmoisimmat. Nykyinen kaaos ei suinkaan ole tämän järjestelmän vika, kuten eräillä tahoilla niin kovin mieluisasti määrätyissä tarkoituksissa väitetään — onpa suuri joukko jo valmistautunut nykyisen talousjärjestelmän hautajaisiakin ilomielin viettämään. Yksityisyritteliäisyyteen perustuva talousjärjestelmä kuitenkin varmasti säilyy vastaisuudessakin, mutta ehdottomasti tarvitaan määrätietoista työtä asian oikean laidan selvittämiseksi, nyt vallitsevien esteitten poistamiseksi ja mahdollisten hyökkäysaiheitten hävittämiseksi.

— Yksityisyritteliäisyys on tehnyt ihmetöitä, sitä ei voi kieltää paatuneinkaan yksityisyritteliäisyyden vastustaja. Siitä huolimatta ei voida estää sitä, että yhä uudestaan ja uudestaan esitetään muka parempiakin talousjärjestelmiä nykyisen tilalle. Korkealentoiset ajatukset luovat mielikuvituksessa järjestelmiä, joitten ihanuuksista ja nykyisen pahuudesta puhuvat saavat herkkämieliset kansalaiset helposti mukaansa. Kuitenkin niistä kaikista on sanottu, että järjestelmä olisi hyvä, mutta ikävä kyllä sitä ei voida toteuttaa. Sellaisista järjestelmistä taas sanoo etevä kansantaloustieteilijämme, prof. Kilpi eräässä tutkimuksessaan, että "talousjärjestelmä, jota menestyksellisesti ei voida toteuttaa, ei ole mikään ihannejärjestelmä; tämä nykyinen talousjärjestelmä on joka tapauksessa parempi talousjärjesteimä kuin sellainen, jota ei voida toteuttaa". Yksityisyritteliäisyyteen perustuva talousjärjestelmä on joustavin, työkykyisin ja tulosrikkain järjestelmä. Yksistään teollisuuden alalta me voisimme esittää sellaisen joukon loistavia tuloksia vain omasta kotimaastammekin, että se riittäisi kyllin todistamaan edeliämainitun väitteemme.

— Mitä olivat teollisuutemme, kauppamme, liikenteemme, rahalaitoksemme y.m. v. 1832 ja mitä ne ovat nyt 1932? Kun sitä ajatellaan ja kun siihen vastataan, niin enemmän ei tarvitakaan todistuksia. Kuluneiden 100 vuoden ajanjaksoon sisältyvät kaikki suursaavutuksemme, vieläpä ajanjakson loppupuoleen erikoisesti. V. 1832 oli tavattavissa vasta tulevan suuren puun hentoja taimia. V. 1932 me voimme ylpeilien näyttää saavutuksiamme kenelle tahansa tarvitsematta hävetä suuriakin vaativia.

Yksilöllinen työ ei ole oliut erikoisessa suosiossa viimeisinä vuosina. Yksityiseen yritteliäisyyteen kiihoittava tahto ja sen alalle pyrkimisen into pakostakin herpaantuu ankaran vastapropagandan ansiosta. Kansan mielipide on kallistunut sellaiseen suuntaan, että se alkaa pian vaatia valtiovallalta "leipää ja sirkusta", käyttääksemme karkeampaa vertausta ja mitenkään tarkoittamatta tällä juuri nykyisen ajan työttömyyden johdosta kärsimään joutuneitten onnettomien avunanomisia. "Ajan henki" on alkanut yhä enemmän kallistua kollektivismiin, pois yksilöllisyydestä massaesiintymiseen ja massatoimintaan.

— Yksilöllisen yritteliäisyyden luonnollinen kiihoke, ansion saanti, voitto, on saatettu huonoon huutoon laajoissa kansankerroksissa. Samasta syystä ollaan myös niin perin ihastuneita perustamaan valtion, kuntien y.m. yhteisöjen liikelaitoksia. Kun kansojen rikkaus perustuu yksilöiden vaurauteen, koko kansan jäsenten menestymiseen taloudellisessa toiminnassa, ja kun todistettavasti yksilöllisen työn ja yksityisyritteliäisyyden periaate on omiaan paremmin tähän viemään, niin on kansan menestymisen nimessä aina ja kaikkialla koetettava edistää, rohkaista ja voimistaa sitä johtotähtenään pitäviä yrityksiä ja yritteliäisyyttä.

— Ei sovi kieltää, etteikö maailmassa olisi vajavaisuutta, epätasaisuutta ja jopa ehkä vääryyttäkin, kuten aina hyvin suuressa massassa tapauksia ja ihmisiä. Kuitenkaan mikään ei oikeuta ryhtymään sellaiseen nykyisen yhteiskuntajärjestyksen perusteitten kaivamiseen ja halventamiseen, kuin mitä todella jo on tehty. Yksityisyritteliäisyys velvoittaa itsekutakin meistä tarkoin punnitsemaan asiaa ja senjälkeen mahdollisuuksiemme mukaan selvittämään oikea asianlaita väärinkäsityksessä oleville. Yksityisyritteliäisyyden Viikko on näinollen tervetullut tapaus.

LAPPAJÄRVELLÄ ostaa

kuivattua ruista,

OHRAA ja TIMOTEINSIEMENIÄ, sekä

myy kaikkea syötävää ja päälle puettavaa tavaraa:

EMIL VALDEN, Karvala.

Jälleenmyyjät ja kuluttajat

SUOSITTELEN leipomoliikkeeni tuotteita.

H. Heltimoinen

Seinäjoki, Puskantie 7.

ILMOITUS Lakeuden Sanassa

luetaan tarkkaan.

SEN TEHO

on varmasti hyvä, sillä levikkialue on laaja ja iukijakunta ostokykyistä.

— **Suosikaa niitä liikkeitä,** jotka mainostavat tavaroitaan Lakeuden Sanassa.

Teollisuus

Mitä numerot puhuvat yksityisyritteliäisyydestä.

Teollisuutemme palveluksessa on nykyisin yli 150,000 työläistä ja elatuksensa siitä saavia on muutama kerta sen verran sekä teollisuuden merkitys työnantajana on yhä vain kasvamassa. Tuotantoarvo on ollut vv. 1928—30 13,710, 13,179 ja 11,285 milj. mk. Se on 150 % korkeampi kuin maamme vilja-, juuri-, palko- ja kuitukasvien sekä hedelmäin ja heinien tuotantoarvo yhteensä. Maa- ja karjatalouden koko tuotantokin jäänee muutamia miljaardeja mk. alle teollisuuden tuotantoarvon. Teollisuustilastosta saadaan myös selville, mikä on yksityisyritteliäisyyden, valtion, kuntien ja osuuskuntamuodon osuus koko teollisuustuotannosta. Prosentteina lausuttuina suhteet ovat osapuilleen seuraavat: 90, 4, 2 ja 4. Veronmaksussakin merkitsee yksityisyrityksellinen teollisuus hyvin paljon. Tilaston mukaan yksityisyritteliäisyyden osuudeksi tulee 99 % kaikesta teollisuuden maksamasta verosta.

Pankit

yksityisyritteliäisyyden valossa.

Pankkialalla yksityisyritteliäisyyden asema näkyy seuraavasta talletusten jakautumista esittävästä taulukosta (31. 12. —31):

Yksityispankit	6719	milj. mk.	57,4	%
Hypoteekkilaitokset	5	„	0,1	„
Säästöpankit	3923	„	33,5	„
Postisäästöpankki	225	„	1,9	„
Osuuskassat	353	„	3,0	„
Osuuskassojen Keskusl. r.	32	„	0,3	„
SOK:laiset osuuskaupat	163	„	1,4	„
OTK:laiset osuuskaupat	276	„	2,4	„
	11,609	milj. mk.	100,0	%

Edelläolevista edustavat yksityisyritteliäisyyttä vain yksityispankit ja hypoteekkilaitokset, muut yhteisömuotoisuutta. Luottoliikenteen veroista yksityisyritteliäisyys maksoi kokonaista 95,4 %.

Mitä liikenne sanoo

Jos tarkastamme liikennettä yksityisyritteliäisyyskysymyksen valossa, niin huomaamme, että posti, lennätin ja radio ovat valtion. Rautateistä oli v. 1930 6,983 km. valtion ja 353 km. yksityisten. Puhelinlinjoista mainittakoon, että n. 26 % keskusasemien välisistä johdoista on valtionpuhelinverkkoa. Yksistään Etelä-Suomen Kaukopuhelinyhtiön linjat käsittävät n. 20,000 km. kaksoisjohtoa eli lähelle valtion määriä. Ilmailuliikenne, lukuunottamatta tietysti sotilaallista osaa, on yksityisyritteliäisyyden hallussa. Laivaliikenteessä myös se hallitsee kokonaan. Autoliikenne on jokseenkin täydellisesti yksityisyrittäjäin hallussa, huolimatta valtiovallan rajoituksista ja kilpailusta. Yksityisyritteliäisyyden osuus liikenteen verotuksessa (tulo- ja omaisuus-) on 93,2 %.

O.y. Hagströmin Nahkatehdas

Puh. Nimihuuto, oma keskus. — KOKKOLA.

Suosittelee hyviksi tunnettuja täysin **kotimaisia** tuotteitaan kuten:

Nahkapukuja,
Sormikkaita
ja kaikenmallisia
Työrukkasia.

MITÄ KAUPASTA

ennen ajateltiin ja mitä se nyt on

KIRJ. TOIMITTAJA K. KYTÖMAA.

Yleisessä kansantajunnassa on kauppa ollut huonossa huudossa vanhoista ajoista asti. Vanhan ajan Kreikan ja Rooman ajatteliajt, jotka etupäässä vain ohimennen käsittelivät taloudellisia kysymyksiä, tarkastelivat koko asiaa siveelliseltä kannalta ja pitivät yksinkertaista luontaistaloutta ainoana oikeana. Kreikkalainen filosofi Platon esim. hylkäsi ulkomaankaupan sillä perusteella, että se vain edistää turhaa ylellisyyttä ja että tarpeettomat kosketukset vierasten kansojen kanssa vahingoittavat valtion sisäistä järjestystä ja kansanluonnetta. Roomalaiset kirjailijat ylistivät erityisesti maanviljelystä ja maalaiselämää. Ainoastaan maanviljelys heidän mielestänsä voi ehkäistä siveellisen rappeutumisen. Teollisuutta ja kauppaa he pitivät epäjaloina toimina, tehden kuitenkin poikkeuksen suuressa mittakaavassa käytyyn kauppaan nähden. Niinkin valistunut herra kuin Cicero-vainaja hyväksyi tällaisen katsantokannan.

Keskiajankaan ajattelijat, n.s. skolastikot, eivät suosineet kauppaa. Etevin heistä, Tuomas Aqvinolainen, myönsi kuitenkin, että välttämättömyysesineiden tuonti maahan, jossa niitä ei ollut, oli hyödyllistä ja kiitettävääkin. Käsityötäkin hän piti oikeutettuna. Mutta maanviljelyksestä hän sanoi erityisesti, että se "Jumalaa miellyttää", kun sitävastoin "kauppa ei voi olla Jumalalle mieleen". — Tämä sama käsityskanta oli käytännöllisesti tulkittuna kanonisessa (katolisen kirkon) lakikirjassa, josta se on aikoinaan levinnyt meidänkin maahamme, eläen täällä vuosisatoja, kuten monet muut vanhat uskomukset.

Nämä tällaiset käsityskannat olivat ymmärrettäviä, jopa luonnollisiakin oloissa, joissa vallitsi n.s. luontaistalous, se on kukin tuotti itse pääasiassa sen, mitä elämän ylläpitämiseksi tarvitsi, sekä se, mitä muiden valmistamaa käytettiin, saatiin välittömästi naapurilta, ja jolloin silloisen kaupan etupäässä toimittamien ylellisyystavarain käyttämistä pidettiin synnillisenä nautintona. Mutta sen jälkeen ovat olosuhteet järkiään muuttuneet. Ihmisten tarpeiden kihtuuden rajoissa pysyvää monipuolistakaan tyydyttämistä ei enää pidetä pahana, vaan heitä työhön, ahkeruuteen ja ponnistuksiin kannustavana voimana. Sen jälkeen on myöskin pantu toimeen työnjako siinä mitassa, ettei kukaan enää valmista kaikkea mitä elämässään käyttää ja että sentähden jokainen työskentelee myytäväksi. Joka ei itse myy tavaroita, myy kuitenkin ruumiillisen tai henkisen työnsä. Tämän työnjaon avulla on voitu tuotantoa suunnattomasti lisätä. Ja sen tekee mahdolliseksi ainoastaan kauppa, mikä myöskin toimittaa sellaiset tavarat, joita jossakin maassa tai jollakin paikkakunnalla on tai voidaan helposti tuottaa liikaa, sinne, missä niistä on puute tai niitä on vaikea tuottaa. Siten on voitu ihmisten työtä suuresti helpottaa ja kuitenkin heidän toimeentuloaan ja hyvinvointiaan tavattomasti parantaa. Kaupan hyödyllisyyttä ei sentähden enää voi eikä haluakaan kukaan kieltää. Se on varsinaisen tuotannon välttämätön jako, mikä vasta saattaa tuotteet täyttämään tarkoituksensa. Mutta tästä seikastahan lieneekin enää tarpeetonta puhua, kun meistä jokainen joka päivä kaupan apua mitä suurimmassa määrässä hyväkseen käyttää.

Nykyisin voidaan enää olla eri mieltä ainoastaan siitä,

millä tavalla kauppa on järjestettävä, jotta se parhaiten suorittaisi tehtävänsä,

se on, toimittaisi edullisimman kauppatavarain jakelun kuluttajille. Se on kuitenkin laaja kysymys.

SUUPOHJAN MAAMIESKOULUN

ensi tammikuun 10 p:nä alkavalle oppilaskurssille aikovat lähettäköön viimeistään ennen joulukuun 15 päivää kirjallisen hakemuksensa, jota tulee seurata papinkirja (ikä vähint. 17 v.), lääkärintodistus, oikeaksi todistettu jäljennös kansakoulun päästötodistuksesta tai todistus vastaavista tiedoista, sekä holhoojan suostumus, jos hakija on alaikäinen, osoitteella Johtaja Oskari Valanne, **Kauhajoki kk.** Niiden, jotka aikovat vähävaraisuuden perusteella saada avustusta (avustus vaihdellut 800—1,500:—), tulee lisäksi lähettää tulo- ja omaisuusverolautakunnalta otettu ote hakijan ja hänen vanhempiensa verotuksesta. Lähempiä tietoja saa johtajalta.

JOHTOKUNTA.

LAIHIA:

Anni Lahdenmaa

Laihia.

suosittelee

naisten ja miesten kankaita, villatavaraa y. m. **monipuolinen** sekatavaravarasto!

Suosikaa ilmoittajiamme!

Suosittelen

liikettäni **Laihialla!**

KALLE HAAPOJA.

Lakkia

valmistetaan **Laihialla.**

M. RANTAMÄKI & C:o.

KAUHAJOKI

HYVÄÄ JA KUIVAA

Polttoturvetta ja turvepehkua

tarjoaa varastostaan

Kainaston Polttoturve Osakeyhtiö

Puhelin: Kauhajoki 118.

Jouluostoksia

tehdessänne muistakaa hyvin lajiteltua varastoani sekä halpoja hintojani.

Bruno Räme

KAUHAJOKI, Aronkylä ja Luomankylä.

Leuto Ketomäki

Kauhajoki, Harja.

Hyvin lajiteltu varasto sekatavarakaupan alaan kuuluvaa tavaraa.

Hinnoista sovitaan aina!

Nahkoja

otetaan valmistettavaksi.
Valmista nahkaa myytävänä.

RAAKOJA VUOTIA

ja nahkoja sekä metsäeläinten nahkoja ostetaan.

A. Laine

NAHKURINLIIKE.
Kauhajoki.

PAAVO ARONEN

Sekatavara-kauppa

KIRKOLLA

suositellaan!

Eihän tässä nyt erikoisia salaisuuksia ole. Taikka oikeastaan olisi kyllä, mutta kuten arv. tasavallan rahvas tästä numerosta havaitsee, ovat liikemiehet pommittaneet meitä sellaisella ilmoitusmäärällä, että politiikkaa ei tähän otteeseen paljoja mahdu.

Ehkä sentään saanemme kertoa, että meillä on nyt sitten toimitusvaliokuntakin itse Vihtori Valkoisen tinkimättömällä johdolla, kuten muuten voitte havaita etusivulta otsikon alta. Niin että tässä ollaan nyt oikein virallisesti kansanliikkeen vöörmynteerauksen alla.

Ja kohtapuoliin, kun joulukiireistä päästään, aletaan raotella lapualaiskansalaisten kukkaroita ja katsoa, olisiko siellä joku kymppi tämän lakeuden pasuunan osakkeiden ostoa varten.

Ja sitten se tärkeä uutinen: Vihtori Valkoinen on taas ottanut isännän ohjakset kouriinsa isänmaallisessa kansanliikkeessä. Se on päivän suuri clou — vai mitä, von Born?

Ja Kuortaneen pojasta, Ala-Kuljun Reinosta, on tehty kenraalisihteeri. Sillä lailla täällä Pohjanmaalla vaan jyllätään. Muhkea onnittelumme Reinolle, Akateemisen Karjala-ajatuksen täkäläiselle lipunkantajalle. Ja mitä itse kansanliikkeeseen tulee, niin eipä se tällä vaalilla miinusta tärpännyt. Saatte nähdä.

Lueskelemme joskus silloin tällöin siltasaarelaisia tosikertomuksia. Eilen luimme lauantaista Sos. Demokraattia. Sen Sasulla näkyy olevan jonkunverran alitajuntaa, koskapa arvasi, että kansanliikkeen johtokysymys on ratkaisuillaan. Sasu kirjoitti että sen "johdon muodostavat Vihtori Kosola, Arne Somersalo ja Jumala'". Eikä pahasti erehtynytkään — mutta saisiko sentään korkeilta viranomaisilta kysyä: saako Sasu koko ikänsä rankaisematta harjoittaa sellaista rikosta, jota nimitetään jumalanpilkaksi? Vaikka aikakausi onkin mahdollisimman "humaaninen".

Joo. Nyt pannaan piste, sillä palstat loppuvat. Viikon päästä tavataan taas oikein politiikan iskulauselmissa.

V.t. aputoim.

Älkää unohtako jouluksi tilata

Olutta ja talouskaljaa

JOHN WALLENIUS

Seinäjoki. Puh. 68.

VARASTO VAASASSA, Kauppapuist. 16. Puhelin 1285.

III lk. olut tilattava jouluk. 16 p:vään mennessä Oy. Alkoholiliike Ab:n kautta liikkeen sulkemisen johdosta.

Joululahjoja jokaiselle

KIRJOJA, ALBUMEJA, PAPERIKKOJA. KIRJOITUSTELINEITÄ.

LAPSILLE: LEIKKIKALUJA.

Etelä-Pohjanmaan Kirjakaupasta.

Puh. 242.

Naisten Hattu- ja Talvilakkivarastomme

OVAT MAAN SUURIMPIA.

PAUNUN hattu on aina pukeva ja siihen käytetyt tarpeet kunnollisia.

W. A. PAUNU

Myymälät **Vaasassa** ja **Seinäjoella.**

Yksityis-

yritteliäisyysviikko avattiin eilen

Klo 14 eilen alkoi Helsingissä Kinopalatsisa yksityisyritteliäisyyden viikon avajaisjuhla, jonka olivat järjestäneet S. Puujalostusteollisuuksien keskusliitto, S. Teollisuusliitto, S. Tukkukauppiasliitto ja S. Vähittäiskauppiasliitto. Katsomoon oli saapunut n. 300 henkeä, joukossa kutsuvieraina pari ministeriä, eduskunnan jäseniä y.m. Tervehdyspuheen piti vuorin. Yrjö Pulkkinen julistaen viikon avatuksi. Hän toivoi sen muodostuvan menestykselliseksi siten, että se laajoissa piireissä herättäisi tajuamista yksityisyritteliäisyyden tarpeellisuudesta ja merkityksestä maan talouselämässä. Juhlaesitelmän piti varat. Arthur Söderholm käsitellen yksityisyriteliäisyyden merkitystä. Tilaisuudessa, joka lopetettiin Maamme-laululla, esitettiin myös lukuisten taloudellisten järjestöjen tervehdykset eri puolilta maata.

Seinäjoella

aloitettiin yksityisyriteliäisyysviikon vietto paikallisen kauppiasyhdistyksen järjestämällä juhlalla Rautat. talolla eilen illalla. Ohjelmassa oli avauspuhe (joht. I. Yritys), sekä konttoristi R. Smedlundin puhe, joka asiallisesti selvitteli yksityisyritteliäisyyden suhdetta yleis- ja osuustoiminnalliseen liiketoimintaan. Vielä esitti koululainen K. Toivonen pakinan ja neiti Aula Ketomäki lausuntaa. Musiikkia oli myös muun ohjelman välissä ja näyteltiin onnistuneesti "Kirjakaupassa" sekä tanssittiin. Yleisöä oli avarat suojat tupaten täynnä ja oli se vapaa-iltamaan kahvitarjoiluineen erittäin tyytyväinen.

SAKSAN HALLITUS

Berlini, 4. 11. STT. Virallisesti ilmoitetaan: Valtakunnanpresidentti on valtakunnankansleri von Schleicherin ehdotuksesta nimittänyt prof. Warmboldin talousministeriksi ja vapaaherra von Braunin maatalousministeriksi.

— **Yhteensä maksavat** yksityisyrityksellinen teollisuus, kauppa, luottoliike ja liikenne 95,45 % kaikista niitten veroista (v. 1927 n. 400 milj.). Poissa on "kaupan ja teollisuuden apuväki", joka maksoi yht. 338 milj. mk. veroa. Ylivoimaisesti suurin osa saa palkkansa yksityisyritteliäisyydeltä.

— **Merimies- ja Siirtolaislähetyksen myyjäiset** Seinäjoella pidetään ensi keskiviikkona rukoushuoneella alk. kello 15. Lopettjaisjuhla kello 19. Puhuvat rovasti Ojala, lehtori Ala-Kulju ja kapt. Kaakinen. Lähetyksen kirjallisuutta on saatavana. Säästälaatikoita otetaan vastaan ja uusia jaetaan. Ystäviä pyydetään muistamaan tätä myyjäistilaisuutta.

Kaupan asema . . .

Jatko sivulta 4.

nen olojemme kehitysä viimeisten viiden kuuden vuosikymmenen aikana seurannut on voinut omin silminkin todeta.

Yksityiskohtaisemmin on luonnollisesti nyvin vaikeata laskea, kuinka suuressa määrin kansamme tulot ovat kauppatuloa, s.o. tuloa, jonka syntyy sen kautta, että tavaran joutuessa kauppaan sen arvo nousee, mutta ajateltakoon esimerkiksi maanviljelijäin kuluneina vuosina metsänmyynneistä saamia tuloja, jotka parhailta vuosilta lasketaan noin 900 milj. markaksi. Tämä tulo on ilmeisesti erikoisen suuressa määrin kauppatuloa. Mutta myöskin voista y.m. tuotteista saaduissa hinnoissa on, ellemme ota nykyistä luonnotonta lamakautta lukuun, melkoinen osa kaupan kautta saatua lisätuloa.

Kauppa on siinä suhteessa erikoinen kaikkiin muihin elinkeinoihin verrattuna, että sen kautta saadut tulot jakautuvat kaikkien eri yrittäjäluokkien kesken. Se on sanan täydessä merkityksessä koko kansan elinkeino enemmän kuin mikään muu. Sen vaikutus tuntuu niissäkin piireissä, jotka eivät mitään kauppaa harjoita, esim. työläispiireissä; kaikille se on parantanut ja parantaa toimeentulon ehtoja. Näin ollen tuntuu omituiselta se, että kauppaa ei lueta tuottavien elinkeinojen joukkoon. Kuinka se voi hyödyttää kansaa olematta kansantaloudellisessakin mielessä tuottava elinkeino sillä tavoin kuin maatalous ja teollisuus.

Vaasa

Vaasan Tukkukauppa Osakeyhtiö

Vaasa.

ELINTARPEIDEN TUONTILIIKE.

Puhelimet: 460 & 557.

Sähköosoite: Tukkukauppa.

Vaasan Rautakauppa O. Y. Seinäjoen Rautakauppa

myyvät tarvitsijoille
käytännöllisiä RAUTA- ja TALOUSTAVAROITA.

KESKINÄINEN TAPATURMAVAKUUTUSYHDISTYS JA PALOVAKUUTUSYHTIÖ

TURVA

Vaasa, omassa talossa, Kauppapuistikko 9. Puh. 818.
Sähköos.: TURVA.
Koko maata käsittävä keskinäinen vakuutuslaitos.
Pieninkin vakuutus otetaan kiitollisuudella vastaan.
Vakuuttakaa myös autonne TURVASSA.
Toiminut jo kolmekymmentäviisi vuotta.

Jälleenmyyjät!

Koska pidämme varastossa sähkö- ja radiotarpeita, on omaksi eduksenne tiedustella meiltä hintoja.
Varastomme uusitaan kahdeksan kertaa vuodessa, joten se on aina käypä.
Erikoisliike palvelee Teitä aina parhaiten.

O. Y. VOLTAM

Vaasa, Kauppapuist. 20. Puh. 401.

Joululahjaksi sopiva on:

parhaasta silkistä valmistettu

L.L. kravattinauha

Tilatessanne sen suoraan meiltä, saatte sen nyt hintaan 25:— + postimaksut.

KRAVATTITEHDAS

L. Pohjanpalo

Kokkola.

Nuoret maamiehet

Hakuaika maamieskouluun on parhaillaan.

Ensi tammikuussa alkavat taas maamieskouluisa uudet oppilaspolvet työskennellä ammatillisen tiedon ja taidon hankkimiseksi. Nykyaikana ei kenellekään tarvinne enää teroittaa mieleen maamieskoulun käynnin tarpeellisuutta; ainoa mitä tarvitaan on muistuttaa siitä, että hakuaika on parhaallaan. Samalla lienee myöskin paikallaan huomauttaa, että maamieskoulun käynti ei ole tällä hetkellä niin mahdottoman suuria omaisuuksia kysyvä homma. Esim. Suupohjan maamieskoululla, joka on tunnustettu kaikinpuolin niin opettajavoimiensa kuin kaiken muunkin puolesta ensimäiseksi alallaan, tulee kaikki hyvin halvaksi. Asuntomaksu 50 mk. ja ruoka omassa osuusruokalassa korkeintaan 150 mk. kuussa. Vähävaraisille oppilaille jaetaan sitäpaitsi apurahoja aina 1500 mk. asti oppilasta kohti.

Maamieskouluun lähtö riippuu usein enemmän isästä kuin pojasta. Kukapa ei sinne menisi, reippaaseen toveriseuraan ja hyödylliseen opinhakuun, mutta faarit useinkin pistävät vastaan pääasiassa siitä syystä, että se tulee niin kalliiksi. Mutta kun asiaa lähemmin ajattelee, niin täytyy tulla lopuksi siihen tulokseen, että parempaa perintöä ei voi pojalleen antaa kuin varustaa hänet nuorena vissillä tietomäärällä ottamaan vastaan elämän kovuuden. "Oppi ei ojaan kaada" ja nykyaikana on elämän taistelu siksi kova, että sen kaikista myllerryksistä selviytyessä tarvitaan ennenkaikkea tietoa.

Kehoitamme Lakeuden Sanan nuoria lukijoita ensitilassa tekemään päätöksensä ja lähettämään paperinsa Kauhajoelle. Uskallamme taata koulun asioita tuntevana että ette tule kauppojanne katumaan.

Lehtemme

epäsäännöllisestä saapumisesta pyydämme heti ilmoittamaan toimitukseen.

Kulovalkean tavoin

LEVIÄÄ

LAKEUDEN SANAN

lukijaverkosto.

Joka päivä
saa konttori satoja uusia tilauksia.

Tarmokkaita
asiamiehiä otetaan vielä lisää. Hyvä palkkio!

KALEVA
Ernst Lubitschin voimakashenkinen elokuva
VIELÄ MUUTAMIA PÄIVIÄ:
Särkynyt sävel.

Kotimainen Taloushöyrytin J. N. N.

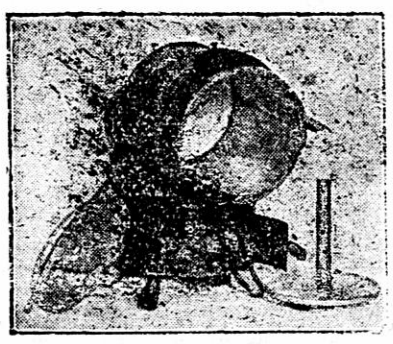

on taloudellisin ja käytännöllisin savutus höyrykeittoalalla. Höyry helposti johdettuna voidaan sillä keittää juurikkaat ja höyryttää rehut ja hauteet höyryn pitävässä tynnörissä tai laatikossa sekä kylpeä sitä varten laitetussa höyrykaapissa. — Ennen kun päätätte höyrytinkauppaa, on syytä tutustua höyrykeittiöihimme. Kysykää hintojamme.
Kaasuhitsaus- ja Korjauspaja.
Jaakko Nikkola, Lapua, p.202.

Seinäjoki
maakunnan keskus
Yksityisyrittäjät
ovat täällä tehneet voitavansa saadakseen nuoren kauppalan liikeelämän alalla niin edustavaksi kuin mahdollista.
Allamainitut
erikoisliikkeet sulkeutuvat arvoisan maakunnan yleisön suosioon.

Seinäjoen Rautakauppa
Maakunnan edustavin erikoisliike.

PAIKKAKUNNAN VANHIN ja tunnettu on
Seinäjoen Kirjakauppa
Om. Lempi Hautanen.
Vastap. Yhteislyseota.

Hotelli Seinäjoki
viihtyisät huoneet ja halvat hinnat.

Pohjanmaan Tarkkuuslataamo
Työ tunnettu ja taattu.

Jouluherkut Nygréniltä!

OSTAESSANNE RADIOKONEEN,
tehkää se harkiten ja ostakaa laatukone.
Pohjois-Suomen-Sähkö

AINOA TANSSIRAVINTOLA
Seinäjoella on
Hotelli Seurahuone
Anniskeluoikeudet.
Siistejä ja halpoja huoneita suositellaan.

Kauppias A. A. Autio
Seinäjoki. Puh. 297.
Suositellaan.

Etelä-Pohjanmaan Kirjakauppa
Maakunnan edustavin liike alallaan.

Rautatieravintola ja hotelli
Suositellaan.

Naisten suosittu
ostopaikka **Seinäjoella**
LEINO-KORPIKOSKI
Kauppakadulla.

Svahnin Ruokatavarakauppa
Kirkkokatu 3.
Suositellaan.
Juuri saapunut tuoreita **hedelmiä.**

Tunnettua on
että ruokatavarat aina, mutta erittäin **Joulun edellä** ostetaan edullisesti
AINO HAAPAMÄELTÄ
Seinäjoella.

Laajasen vaatturiliike
tunnettu paitsi siviili- myöskin vormupukujen alalla.

Kotimaiset pergamenttivarjostimet
ovat muotitavaraa, siistejä, kestäviä ja halpoja. Myy
NURMEN SÄHKÖLIIKE

Seinäjoen Sauna
Tilaussauna avoinna maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 2—9. Yleinen lauantaisin: naisille klo 2—4, miehille klo 4—9.

Antti Talvitie
Maakunnan tunnettu **Kelloseppä.**
Palkinnot, lahjat y.m. edullisesti.

SUOSITUKSI on tullut
Ravintola Keskus

Huveja.

LOTTA-SVÄRD SEINÄJOEN PAIKALLISYHDISTYKSEN LÄÄKINTÄJAOSTO toimeenpanee

Itsenäisyysjuhlan

Itsenäisyyspäivänä tiistaina joulukuun **6** p:nä klo 19,30 **Rautatieläisten talossa.**

Ohjelmassa on: Soittoa, tervehdyspuhe, lausuntoa maist. Palletvuori, yksinlaulua rva Joutsenlahti, juhlapuhe Aulis Alanen, kuorolaulua sekä Piirisairaalan lottain järjestämä kuvaelma. Maamme.

Liput 10:— ja koululaiset 5:—. Saatavana ennakolta rva Santavuorelta sekä ovella.

Hyvä hyvälle maistuu
varsinkin jouluna
ja hyvien herkkujen avulla ostajia eniten miellytetään, sen on rouva Lempi Viitanen tullut kokemaan perustettuaan ruokatavarakaupan v. 1924 ja kahta vuotta myöhemmin sen siirrettyään omaan taloonsa Puskankadun varrelle. Hyvin on kauppa aina käynyt.
Hedelmiä ja muita **herkkuja** sekä kaikkia **ruokatavaroita,** erikoisesti **säilykkeitä,** runsas valikoima.
Myymälä hygienisesti puhdas.
Maalaistuotteita ostetaan.
Tavarat lähetetään kotiin. Autoilla ja junilla kaukaisempiinkin pitäjiin.
Toispaikkaisetkin tekevät edullisimmin ostoksensa
LEMPI VIITASELTA.

Ylioppilasriennot

Pakinaa E. P. O:n piiristä.

Aikomuksemme ei ole suinkaan antaa mitään tyhjentävää selostusta mainehikkaan ja monella tapaa kuuluisan Etelä-Pohjalaisen Osakunnan tämänsyksyisestä toiminnasta. Se ei luultavasti mahtuisi tämän jutun puitteisiin ja sitäpaitsi se vaatisi kirjallista sommittelukykyä ja muita runollisia ominaisuuksia, joita meiltä puuttuu. Eräät hajanaiset huomiot ja maininta huomattavimmista tapauksista saavat riittää vakuuttamaan lukijaa siitä tosiseikasta, että E.P.O. edelleen kaikella kunnialla edustaa maakuntaa monilla hengen ja ruumiin kulttuurin aloilla.

Ensimäinen sellainen tapaus (jonka varsinainen huomattavuus tosin voi antaa aihetta mielipiteiden vaihtoon) oli uusien jäsenten vastaanotto 11. 10. Sanoimme tahallamme uusien jäsenten, koska eräänlainen hienotunteisuus esti meitä alottamasta kappaletta f u k s i-sanalla.

On mahdollista, että useat lukijat eivät tunne tätä nimitystä, vaikka sitä jo hyvin vanhoina aikoina on käytetty kaiken alkukantaisuuden yleisilmauksena. Mutta Tietosanakirjaan sitä ei ole otettu — siisteyssyistä —, ja kiivas, joka asian voisi selvittää, on liian häveliäs sen tehdäkseen. Asianomainen lukija jää siis tietämättömyyden pimeyteen, joka tässä tapauksessa ei kuitenkaan ole kovin vaarallista. Ei edes tunnettu kaiken tiedonhalun pyhittävä lause: "Älköön mikään inhimillinen olko minulle vierasta" pakota häntä pyrkimään ulos k. o. pimeydestä.

On kuitenkin syytä mainita, että tässä fuksi-nimisessä oliossa on eräs sovittava piirre. Fuksi on nim. tavallaan kiiviksen alkumuoto ja sellaisena siis kansakunnan jatkuvaisuuden ehto. Siltä kannalta voidaan ymmärtää se kummallinen seikka, että osakunta tänäkin vuonna oli kyllin rohkea ottaakseen yhteyteensä sellaisia erittäin melkoisen joukon.

Vastaanotto tapahtui tavanmukaisin seremoonioin (mikäli näin tieteellistä nimitystä voidaan käyttää fukseista puhuttaessa). Oli vaikea syventyä tämän joukon yksityiskohtiin, mutta kokonaisuutena ainakin se teki sangen sekavan vaikutuksen. Silmiinpistävin ominaisuus oli yksilöiden monilukuisuus, jonka tyydyttävänä piirteenä merkitsemme muistiin. Juuri sen takia pidämme tapausta huomattavana, sillä onhan osakunnan jäsenmäärän kasvu vallitsevana pula-aikana sangen positiivinen yllätys.

Tämän tilaisuuden muista piirteistä, joiden tyydyttävyyden lukija saa ratkaista, mainittakoon seuraavaa:

Fuksien suuri enemmistö kuului n. s. miehiseen sukupuoleen. Epäilemättä terve merkki! (Meidän täysin subjektiivinen huomiomme.)

Näistä poikafukseista ilmoitti yllättävän suuri prosentti aloittavansa opiskelun teoloogisen tiedekunnan jäsenenä. Sama ilmiö huomattiin jo parina edellisenä vuotena, joten — jos kehitys jatkuu — kohta palataan aikoihin, jolloin opiskella merkitsi samaa kuin lukea papiksi. Kaikki pyörii!

Omituista oli myöskin helsinkiläisten lukuisuus. Asianomaiset olivat tietysti vanhojen pohjalaisten perillisiä. Joutuu epäilemään eteläpohjalaisia erikoisesta taipumuksesta pesiytyä pääkaupunkiin.

Tämän jälkeen siirrymme puhumaan miellyttävimmistä asioista. Edeliäoleva on tarpeellinen vain sikäli, että se antaa jonkinlaisia näköaloja tulevaisuuteen. Sivuutamme vain maininnalla sellaiset arvokkaat juhlatilaisuudet kuin osakunnan karjala-seuralaisten järjestämän illanvieton 7. 11., lokakuun lopussa tehdyn Turun-matkan, samoin osakunnan virkeät musiikki- ja näyttämöharrastukset ja monta muuta tarkempaa selostelua vaativaa asiaa ja teemme tilaa osakunnan u r h e i l u l l e, joka tällä hetkellä on voimakkaimmin elävä osakuntalaisten n. s. vapaista harrastuksista.

On ollut aikoja, jolloin E.P.O. sen alalla ei pystynyt esittämään mitään, joka olisi ollut maakunnalle kunniaksi. Mutta nyt on asia toisin. E.P.O. on urheilussa yksi niitä "kaikkein parempia osakuntia" koko valtion yliopistossa.

Menestys on alkanut pesäpallosta, jossa osakunnan jussinpaitoihin verhoutunut yhdeksikkö jo keväällä 1931 edustautui kohtalaisella menestyksellä. Sen jälkeen se on ollut "paras finaalista pudotettu joukkue" ja tarjoaa varmasti ensi keväänä tähän asti "itseoikeutetuille finalisteille", hämäläisille ja viipurilaisille kovemman vastuksen kuin koskaan aikaisemmin. Osakunnan naispuolinen joukkue voitti sitävastoin mestaruuden 1931 ja on sen jälkeen ollut täydellisesti omaa luokkaansa muiden akateemisten pesäpalloamatsoonien joukossa.

Pesäpallo on varmasti yhtenä tärkeimpänä tekijänä ollut kehittämässä sitä sprintterijoukkoa, joka tänä syksynä on hallinnut akateemisia viestikilpailuja. E. P. O:n "väkivahva" joukkue on syksyn kuluessa voittanut mestaruuden 4×100 m:llä ja 10×100 m:llä (jossa lisäksi saatiin uusi, erinomainen ennätysaika) ja saanut kunnioitettavan toisen tilan maaotteluviestissä ja 4×400:lla. Urheilulehti ei kirjoittanutkaan syyttä: "Pikajuoksun tulevaisuus on Pohjanmaalla".

Huippujen korkeutta ja massan taajuutta todistaa toinen sija osakuntien välisessä 5-ottelussa, jonka mieskohtaisen mestaruuden voitti osakunnan jäsen Valto Järvi O. Finellin — myöskin E.P. O:n miehiä — ahdistamana.

Jalkapallo on tähän saakka ollut osakunnan urheiluhistoriassa melkein tabula rasa, mutta tänä syksynä on sillekin kirjoitettu kaksi hyvää peliä: voitto pohjoispohjalaisista ja kiivas tasapeli Vasa Nationin kanssa.

Viime kevään saavutuksista on mainittavin toinen tila ammunnassa P.P.O:n jälkeen. Täysin pimeitä lajeja ovat vain hiihto, murtomaajuoksu ja uinti. Niissä ei osakunnalla ollut edes täyttä joukkuetta, jonka takia vuoden 1932:n Kalevan-malja meni väärään paikkaan — koristamaan hämäläisten muutenkin upeaa taloa.

Yksityisistä tekijöistä on eniten mestaruuksia tilillään Valto J ä r v e l l ä, joka voitti osakuntain viisiottelun, akateemisen mestaruuden neljännesmailiila, oli tärkein mies kaikissa viestijoukkueissa ja on sitäpaitsi tunnetusti tehokas mailanheiluttaja. O. F i n e l l voitti jo vihreänä fuksina 10-ottelumestaruuden (siis Natsaretistakin jotakin hyvää), joten mihin ehtii ... Issu R e i n i k k a, joka tietysti on spesialilajinsa mestari, ei kaipaa tarkempaa esittelyä.

Näiden rinnalla on vielä syytä mainita kaksi n.s. näkymätöntä tekijää, jotka kyllläkin ovat mitä suurimmassa määrässä aktiivisia ja sellaisinakin ansaitsevat kaiken kiitoksen, mutta sittenkin ovat tehneet enemmän osakunnan urheilun hyväksi väsymättöminä ja innokkaina "pamppuina": vannoutuneet urheilumiehet Heimo K u o p p a m ä k i ja Matti O l l i l a.

Toivottavasti tämä lyhyt selostus saa Lakeuden Sanan lukijan uskomaan, että E.P.O:lla on vakava pyrkimys toteuttaa ruumiin ja sielun sopusointua ja että muiden jalojen harrastusten ohella on lujasti tehty työtä myöskin urheilun hyväksi. Jos niin on, olemme saavuttaseet tarkoituksemme.

Isto.

1 L. RAVINTOLA KESKUS
Seinäjoki, Valtionk. 15
Puhelin 301
Täydelliset anniskeluoikeudet.
ATERIOIKAA
viihtyisässä ravintolassamme.
Aamiainen 10—13. Päivällinen 16—19.
Kuukausiruokailijoille alennusliput edullisia.
Annoksia kaiken päivää.
Tunnetusti hyvää kahvia y.m. virvokkeita. **Funkkiskabinetti** kokous- y.m. tilaisuuksiin tilauksesta.
Ulkotilaukset toim. huolella ja nopeaan.

Paras lahja

Kaikkien hyöty ja ilo on hyvä **RADIOVASTAANOTTAJA. Jos** ette kerkiä käymään liikkeessäni tai asiamiehieni luona, niin pyytäkää esittelyä kotonanne, sillä teemme sen ilman korvausta mielellämme. Kokeilkaa **"ESWE"** ja **"TEFAG"** koneita, niistä varmaan löydätte mieleisenne.

Asiamiehiäni ovat:
KAUHAJOELLA Herra Yrjö Mattila.
LAPUALLA Herra Niilo Koivumäki.

NURMEN SÄHKÖLIIKE
Seinäjoki. Puh. 125.

Asianajotoimistoja:

VARATUOMARI
Ilmari Talvitie
SEINÄJOKI, Kauppak. 9. Puh. 278.

VARATUOMARI
LAURI JOUPPI
Seinäjoella, Pohjoispankin talossa.
Puhelin.

VARATUOMARI
Ville Rahkosen
Asianajotoimisto
Seinäjoella.

ARTTURI KÄSTÄMÄN
Asianajotoimisto
Seinäjoki, Kalevank. 6. Puh. 133.

Lääkäreitä Seinäjoella

G. M. v. Essen Ylilääkärin asunto lääninsairaala.
8—10 ja 3—4 (ei lauant. iltap.)

KANTELE E.-P. Maanv.-seuran talo.
Sisätauteja ja röntgentutkimuksia
Puhelin 294.
Klo 9—10. 14,30—16. (Ei lauant.)

Sandelin T:ri Huhtalan talo. Puh. 318
8—9 ja ½3—4

Poijärvi Vast. otto Lääninsairaalassa ent. Kalevan talossa klo 9—10 ja ½5—½6.
Puh. Lääninsairaalassa 904.

ENSILUOKKAISIA
Tiiliä ja Salaojaputkia
aina saatavana päivän halvimpiin hintoihin.
Ylistaron Tiilitehdas

J. E. Silfvast
Kulta-, Kellosepän ja Soitinliike
Alavus kk., puh. 50.
Myy hyvästä varastosta **kulta-, hopea-, nikkeli-** ja **tinateoksia.** Kaikenlaisia **kelloja, soittimia** ja tarpeita niihin. **Silmälaseja,** kristallitavaraa y.m. y.m.

Ravintola Hansa
Turku, Uudenmaank. N:o 1
on tunnetusti halpa, monipuolinen hyvä ruoka, kahvi.
Anniskeluoikeus on.
Suositellaan.

Tunnetusti säännöllinen
linja-autoliikenne
SEINÄJOKI—KURIKKA.
Seinäjoella klo 10,30 15,15 18,30
Kurikasta klo 7,20 12,30 16,30
Klo 18,30 lähtevä auto jatkaa Kauhajoelle saakka ja saapuu sinne klo 20,35. Lähtee Kauhajoelta joka aamu klo 6,30 paitsi sunnuntaisin tuntia myöhemmin.
JUHO PELTONEN.

— **Suosikaa niitä liikkeitä, jotka mainostavat tavaroitaan Lakeuden Sanassa.**

LAKEUDEN SANA

Päätoimittaja: **Vilho Viita.**

Lehti ilmestyy joka maanantaiaamu.

Toimitus jo konttori Seinäjoella Koulukadun 3:ssa Seinäjoen kirjapainon yläkerrassa, puh. 85. Avoinna arkipäivisin klo 10—16, sunnuntaisin klo 16—24.

Tilaushinnat:

V. 1932:
Kuukaudelta 4 mk., marraskuun alusta vuoden loppuun 5 mk.

V. 1933:
Koko vuosi 30 mk., puoli vuosi 20 mk., neljännesvuosi 10 mk., kuukausi 4 mk.

Tästä alkaen ensi vuoden loppuun 30 mk.

Tilauksia vastaanottavat maan kaikki postikonttorit ja rautatiekirjakauppa Oy:n myymälät, asiamiehet sekä lehden konttori.

Ilmoitushinnat:

Tekstin jälkeen 1 mk., ennen tekstiä ja tekstissä 1:20 mk. palstamillimetriltä. — Jatkuvista ilmoituksista alennus.

Seinäjoki 1932.
Seinäjoen Kirjapaino.